

SİVAS-ÇAMŞIHI YÖRESİ HALK ŞAİRLERİ

DOĞAN KAYA*

Çamşihî, Sivas'ta bir yöre adıdır. Yüzölçümü itibariyle Türkiye'nin ikinci büyük ili olan Sivas, Ordu, Giresun, Erzincan, Malatya, Kahramanmaraş, Kayseri, Tokat ve Yozgat ile komşudur. Sivas, zengin halk kültürüyle Anadolu'nun odak noktasını teşkil eder; bir bakıma, Anadolu'nun özetidir. Bir başka deyişle, yabancı kültürlerin pek etkisinde kalmamış bir ilimizdir. Bunun sebepleri tarihi, coğrafi, iktisadî ve ticarî faktörlere bağlanabilir. Gerek Selçuklular gerekse Osmanlılar döneminde özellikle kültürel yönden hiç bir devletin egemenliğine girmemiştir. Ancak geniş topraklara sahip olmasından ve bazı kavimlerin muhtelif yörelere yerleşmesinden dolayı birtakım kültürel farklılıklar vardır.

Otantik özellikleriyle ve zengin folkloruyla dikkatleri üzerinde toplayan Sivas'ta, dikkati çeken bir husus da âşıklarının çokluğudur. İlk temsilcilerini XVI. yüzyılda bulabildiğimiz Sivas yöresi âşıklarının toplam sayısı bugünkü tespitlerimize göre 470'ten fazladır. Elbetteki bu sayı, yöre âşıklarının sayısının nihai şekli değildir; çağlar boyu yaşamış ve kayda geçmemiş daha nice âşık vardır. Bunun yanında mevralar hariç toplam 1285 köyde her yıl yeni birkaç âşığın ortaya çıktığını da bilmekteyiz.

Geniş bir yüz ölçümüne sahip bu topraklarda halk, tabiatıyla yaşadığı yöreleri kendince isimlendirmiştir. Bu cümleden olarak, Sivas'ta üç yöre vardır ki, asıl şöhretini, idarî isimlendirmelerle değil de kendince verdiği isimlendirme ile sağlamıştır. Bunlar; **Emlek Yöresi**, **Elbeyi/İlbeyi Yöresi** ve **Çamşihî Yöresi**'dir. Öyle ki, halk bilhassa Sivas dışındayken ve memleketinden söz ederken; "*Elbeyi'nin Esköyündenim.*" veya "*Emlek Beyyurdu'ndan*" yahut da "*Çamşihî'n Kaygısız köyünden*" gibi ifadeler kullanarak, önce yöresini, sonra köyünü söyler.

Emlek Yöresinde bugün, büyük çoğunluğu Şarkışla'da olmak üzere Yıldızeli, Gemerek, Pınarbaşı, Sarioğlan ve Akdağmadeni'nde 80 civarında köy vardır. Bunların içinde Kaldurak, Verdikişlası gibi pek çok yerleşim merkezi bugün mevcut değildir.

Elbeyi yöresi de, halkın "*Üs başı Kavlak, alt başı Yanalak*" diyerek sınırını çizdiği ve Sivas'ın güney batısında iskân edilmiş 42 tane Türkmen köyünden oluşur.

* Yard. Doç. Dr. C.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Üyesi

Çamşılı yöresi ise, Divriği'nin batısında yer alan bir yöredir. Bu yörede yer alan köylerin başlıcası şunlardır:

Her üç yörenin halkı da Türk asıllıdır. Bu yöreler, pek çok yönden olduğu gibi yetiştirdiği aşıklar yönünden de haklı bir gurura sahiptirler. Daha önce yaptığımız bir çalışmada I. Emlak yöresi ve Çevresi Halk Ozanları Sempozyumunda, Emlak yöresindeki âşıklık geleneğini ortaya koymuştuk. Burada da Çamşılı köylerinde yetişen halk şairlerini ele alacağız.

Çamşılı köylerinin tamamı Alevî-Bektaşî inanca sahiptir. Gelenek-görenek, inanç ve diğer otantik özelliklerini hâlâ muhafaza eden bir yöredir. Ancak geçim ve çocukların daha iyi şartlarda tahsil görmesi gibi sebeplerden dolayı çok sayıda göç vermiştir. Öyle ki köylerin toplam nüfusu 400 civarındadır. Ankara ve İstanbul'da yaşayan halkın bir kısmı yaz aylarında geçici olarak köyelerine gelmektedirler.

"Çamşılı" kelimesinin aslı "Çamşeyhi"dir. Şeyh, "Alevî lideri, bir zümrenin önderi" anlamına gelmektedir. Çamşılı köylerinin kuruluşu bir efsaneye dayandırılır. Bir vesile ile bu efsanenin ne olduğunu nakletmek yerinde olacaktır.

Hacı Bektaş zamanında, insanlara zulmeden kişilere düşman olup ilk fırsatta onları öldüren Karakesici namında birisi varmış. Gün gelmiş öldürdüğü adamların sayısı 99'a ulaşmış. Karakesici işlediği günahlardan korkmaya başlamış. Ne yapacağını etrafındakilere danışmış. Ona Hacı Bektaş'ı salık vermişler.

Karakesici, Hacı Bektaş Veli'nin yanına gitmiş, ona durumunu anlatmış. Hünkâr, hiç sesini çıkarmamış. Ocakta yanmakta olan çam dalının kösevisini (kösevi: ucu yanmış ağaç) çıkarıp Karakesici'ye vermiş.

-Bunu al, yedi yolun ortasına dik. Etrafına da bostan ek. Gelene gidene babanın hayrına yedir. İnsanlara iyilik etmekten geri kalma. Ne zaman ki bu kösevi yeşerirse, bil ki o zaman günahların affolur.

Karakesici, denileni yapmış. Sulucakarahöyük (Hacı Bektaş) yakınlarında yedi yolun ortasına bu çam kösevisini dikmiş, etrafını da bostan etmiş. Gelen giden bu bostandan istifade etmiş. Öyleki, zamanla adı Bostancıbaba'ya çıkmış. Birgün birisi buradan geçiyormuş. Bostancıbaba, bu adama bostanından bir şeyler almasını rica etmiş. Adam işinin acele olduğunu bahane ederek almak istememiş. Bunun üzerine, uzun zamandır günahlarının affedilmesini bekleyen ve iyice umutsuzluğa düşen Bostancıbaba (Karakesici), kendi kendine; "Zaten doksan dokuz oldu, bir tane daha olsa ne olur." deyip adamı orada öldürmüş. Canı sıkılmış olarak olay yerinden uzaklaşırken birden diktiği çamın yeşerdiğini fark etmiş. Bunu haber vermek için Hacı Bektaş'ın huzuruna giderken, yolda birkaç köylünün kendisine doğru geldiğini görmüş. Köylüler, Bostancıbaba'ya; bir adamın oralardan geçip geçmediğini sormuşlar. Bostancıbaba, ne yapacaklarını sormuş. Onlar da; köyelerine bir

şeyhin/şıhın geldiğini, o adamın da şeyhi ihbar etmeye gittiğini söylemişler. Bunun üzerine Bostancıbaşa, onu gördüğünü ve öldürdüğünü söylemiş. Oradan ayrılıp Hacı Bektaş'ın huzuruna gitmiş, cevaz kösesini yeşerttiğini söylemiş. Hacı Bektaş:

-Sen artık Hakk'a yettin. Bu köseyi atıyorum. Nereye düşerse, oraya git, orada faaliyet göster.

Hünkâr yeşeren çam dalını fırlatmış. Çam dalı Sinemin Yazısı olarak bilinen bugünkü yere düşüyor. Bostancıbaşa, Hacı Bektaş'ın buyruğu doğrultusunda burayı mekân tutuyor ve faaliyetlerine başlıyor. Yavaş yavaş insanlar bu yöreye yerleşmeye başlıyor ve artık buraya Çamşihî deniliyor.

Karakaseci'den sonra civardaki Alevilerin liderliğini Kara Halil Baba yapmıştır. Daha sonra oğlu Hüseyin Abdal, babasından bu görevi devralmış, kısa sürede Divriği, Kangal, Zara, İmranlı, Akçadağ, Hekimhan, Darende hatta Zile ve Şarkışla'da etkili olmuştur.

Azızağa (Başören'in mezarı), Balova, Başören, Çakırağa, Çamoğa (Gürpınar), Dışbudak, Dikmeçay (Eşke), Eyübağa (Ölçekli'nin mezarı), İban köyü (Ölçekli'nin mezarı), Karşıköy (Gölveren'in mezarı), Gölören/Gölveren (Kaygısız), Mamoğa (Ağın Gözcecik), Şahin (Aşağı köy, Hacı Ağa'nın köyü).

Çamşihî, yöreye has çalınıp söylenen ezgi ve yörenin dikkate değer halk şairleri olmak üzere iki cephesiyle adından söz ettiren bir yöredir. Bölgenin manzum ürünlerinin ezgisel yapısı başlı başına bir çalışmayla üzerinde mutlaka durulması gereken bir konudur. Ancak biz burada yörenin âşıkları üzerinde duracağız.

Çalışmamızda, hakkında bilgi bulabildiğimiz yirmi dokuz halk şairini tanıtmaya çalışacağız. Bunlardan üçü kadın halk şairidir. Elbette ki bu sayı yöre âşıklarının sayısı için nihaî bir rakam değildir. Ovacık köyünden Salman gibi adını duyduğumuz halde hakkında bilgi toplayamadığımız pek çok âşık vardır. Hatta bunlara haberdar olduğumuz Balova'dan İnce Bibi, Şahin'den İrebik, Fitoz, Marey Tamey, Kindo, Mamoğa'dan Eşo Hala, Çamoğa'dan Hatun gibi kadın halk şairleri ve mani yakıncılarını da eklersek bu sayının daha da artacağı açıkça görülür.

Tanıtacağımız âşıkların başlıcası; Ali Rıza, Aziz Toprak, Budala, Çamşihî, Dertli Gulam, Derviş Çınar, Ehlişoydan, Elif Ana / Elif Edna, Ertekin, Feyzullah Çınar, Hasan Şahin, Hasan Yalçın, Haşim Karababa, Hatice Mihrap, Hüseyin Abdal, Hüseyin Gazi Metin, Hüseyin Karababa, İlyas Yıldırım, Karababa (Battal), Karababa (Hacı İbrahim), Karababa (M. Ali), Mahmut Erdal, Metinî (Ali Metin), Muhlisî, Nesimî, Sadık Metin, Sıtkı, Şahin, Tamey Ana'dır.

Yöre âşıklarının en belirgin özelliği pek çoğunun saz çalmalarıdır. Şiirlerinde dikkatimizi çeken diğer özellik de konuların silaya hasret ve Alevî inancının dile getirilmesine ağırlık verilmesidir.

ALİ RIZA YALÇIN (1929-1990) Gölveren köyünde doğdu. Hüseyin ve Hatun'un oğlu. Ailenin beşinci çocuğu. İlkokulu Şahin köyünde okuduktan sonra Yıldızeli Pamukpınar Öğretmen Okuluna kaydoldu, ancak tahsiline devam edemedi. Burada Âşık Veysel'le tanıştı. Gençliğini köyünde geçirdi. Balova köyünden Haydar Efendi'nin kızı Sultan'la evlendi. Askerlik sonrası İstanbul'a yerleşti. Ümraniye'de yaptırdığı evinde yaşadı. Çamşılı Derneğinin başkanlığını yaptı ve bu dönemde yöresine ortaokul yaptırdı. Böbreklerinden rahatsız iken aldığı bir ilacın yan etkisiyle aniden vefat etti. Mezarı Aşağı Dudullu mezarındadır.

Küçük yaşlarında çevresindeki âşıkların etkisiyle şiire ve saza yöneldi. Şiirlerinde daha ziyade aşk, din ve yurt konularına ağırlık verdi. Çamşılı'yla ilgili olarak hikâyeler ve oyunlar yazdı. Bunlardan bazıları TRT'de seslendirildi.

SELÂM SÖYLEN

Sılaya giden yolcular	Niyaz ediniz babama
Soranlara selâm söylen	Konu komşu akrabama
Annelere nazlı bacılar	Ölenlere rahmet ama
Yarenlere selâm söylen	Duranlara selâm söylen

Şirindir Çamşılı elleri	ALİ RIZA der kelâmı
Hakk'ı zikreder dilleri	Gurbetlik açtı aramı
Doyum olmaz sohbetleri	Sinemdeki bu yaramı
Erenlere selâm söylen	Saranlara selâm söylen

SAĞLAR DEVRİLİYOR SAĞLAR

Bin dokuz yüz altmış dokuz	Kimi yürüyemez yaya
Kimi açız kimi tokuz	Adımını saya saya
Karasaban bir tek öküz	Kimi gitti vardı Ay'a
Dağlar devriliyor dağlar	Çağlar devriliyor çağlar

Kimisi siperde yatar

Birbirine kurşun atar

Yeter ALİ RIZA yeter
Sağlar devriliyor sağlar

AZİZ TOPRAK: Balova köyünde doğdu ve burada yaşadı. Alevilik konusunda oldukça bilgili idi. Sağlığında dedelik yaptı ve cemleri yönetti. Elimizde ancak bir şiiri var.

HEY ERENLER

Hey erenler bu ne hâldir erkânsızdan şifa olmaz
Erkânsızlar mürşit olmuş ondan bize vefa olmaz

Ecdadımı irşat eden hünkâr gibi pirimiz var
Vilâyet sahib-i mutlak Balım gibi şifa olmaz

Rahmin ağıdır bunlar bize yolumuz çıkarttı düze
Zat sıfat düşürür yüze düşürmeyen Hakk'ı bilmez

Halife emanet vermiş abdalları çekmiş benden
Bir acaib musahip bunda böyle cevri ü cefa olmaz

AZİZ TOPRAK aklın devşir zat sıfata mazhar taşır
Zat sıfat bir olursa böyle sırr-ı vefa olmaz

BUDALA: (XVII. Yüzyıl) Şahin köyünde doğdu. Hakkında çok az şey biliniyor. Asıl adı İsmail. Bektaşî itikadı ile söylediği şiirlerin yanında sosyal konulu şiirlere de yer verdi. Şiirleri muhteva yönü ile oldukça kapsamlı. İyi saz çaldığı biliniyor.

NEFES

Bülbül oldum gülistanda şakım	Derviş oldum pîr eteğin tutarım
Öz bağında biten gül neme yetmez	Hakk'a doğru çekilmiştir katarım
Süleyman'ım kuş dilinden öterim	Baykuş gibi garip garip öterim
Bana ta'lim olan dil neme yetmez	Issız virâneler çöl neme yetmez

Aşk kitabın ele aldım yazarım	Bu dünyanın n'olacağı ma'lumdur
Dâim Hakk'a doğru meylim nazarım	Bu sırrın aslına inen Ali'mdir
Neme gerek dağ başında gezerim	Az yaşa çok yaşa sonu ölümdür
Ol kerime giden yol neme yetmez	Bana hırka ile şal neme yetmez

BUDALA'm sırrına kimseler irmez
 Tevekkül malını erteye koymaz
 Kişi kismetinden ziyâde yemez
 Bana kismet olan mal neme yetmez

DİNCELMEZ DİNCELMEZ

Elime aldım kalemi	Dünya tebdil düzen olmuş
Seyrettim cümle âlemi	İkrarından bezen olmuş
Ârifler seçer kelâmı	Her tâlib bir hezan olmuş
Güher incilmez incilmez	Yunsan incelmez incelmez
Öyle kalın uyuğun	Bu yollarda olmaz yalan
Soran evliya buyruğun	İmanını verme talan
Kırksan yalın (!) kuyruğun	Yorulup da yolda kalan
Koca gencelmez gencelmez	Hergiz dincelmez dincelmez

BUDALA'm dir ki bilin
 Dinleyin sesin bülbülün
 Vakti geçince bir gülün
 Solar koncalmaz koncalmaz

ÇAMŞIHI (1961-) Asıl adı İsmail Metin. Şahin köyünde doğdu. İlkokulu köyünde ve Divriği Atatürk Ortaokulunda, ortaokul ve meslek lisesini Divriği'de bitirdi. 1983-1987 yıllarında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde okudu. 1989'da İstanbul Barosuna kaydoldu. 2000 yılında Ankara'ya taşındı. Kendini Çamşihî yöresi kültürüne adadı. Alevilikle ilgili üç kitap yayımladı.

Saza ve şiire yönelmesinde yöre kültürünün etkisi büyüktür. Hatta bu yüzden şiirlerinde Çamşihî sözünü kendisine mahlâs aldı.

DİNLEYİN AĞALAR

Dinleyin ağalar dinleyin beyler	Bir çarem kalmadı artık duracak
Elâ gözlü bir dilbere vurgunum	Gözlerime ışık ferî vuracak
Bir ok yemişim ki ta ciğerimden	Yaralı kalp yâr yâr diye duracak
Onun için gece gündüz durgunum	Akıl almaz bir acayip yorgunum

Ezel bülbül konmaz idi yurduma
 Yar merhem çalar mı onmaz derdime
 ÇAMŞIHI elveda dedim kendime
 Gidiyorum sensiz yere sürgünüm

KADAR

Kime söyleyeyim ben bu halimi	Şu dünyaya geldim murat almadım
Ne çileler çektim bugüne kadar	Aç uyudum çıplak gezdim gülmedim
Bir dilim ekmekle kuru soğanı	Felekten keyfimce bir gün çalmadım
Kırk kapı dolaştım bulana kadar	Yaşamak istedim yılana kadar

Yırtık döşeğim var evim haraba
 Sırta ceketim yok pantolum yama
 ÇAMŞIHI der biraz düzeldim ama
 Ömrüm geldi geçti gülene kadar

DERTLİ GULAM (XIX. Yüzyıl) Gölveran köyünde doğdu. Asıl adı Abidin. Sülalesi Çamşihioğlu olarak bilinmektedir. İki gözü görmez idi. Şiirlerinde *Dertli Gulam* mahlâsını kullandı. Yüzden fazla şiirinin bulunduğu söyleniyorsa da, şiirlerin bulunduğu defter kayıptır.

ÇIKARIR

Hak bir sevda verip aşka bıraksa	Sevdaya düşürür billahi bizi
Akıbeti bizi yüze çıkarır	Şöyle bir yâr sevdim götürmez nazı
Arif-i Rabbihim ne bilsin ahmak	Cana hayat verir gerçeğin sözü
Arifler adamı düze çıkarır	Yalancı sürdükçe boza çıkarır

DERTLİ GULAM der ki sevdiğim Hak'tır

Şöyle bir yâr sevdim manendi yoktur
 Öyle bir güzel ki muhabbet çöktür
 Muhabbet ettikçe naza çıkarır

DERVİŞ ÇINAR: (1940-) Gürpınar köyünde doğdu. Mustafa ve Meryem'in oğlu. Dört çocuklu ailenin ilk çocuğudur. İlkokulu köyünde okudu (1952), sonra İstanbul'a geldi, çıraklık ve lokantalarda komilik yaptı. On altı yaşında babasının dayısının kızı İnci ile evlendi. Askere gitmeden önce iki kızı oldu. Askerlik sonrası devlet dairesinde işe girdi. İstanbul, Malatya ve Ankara'da çalıştı. Eşini Almanya'ya işçi olarak gönderdi, arkasından kendisi gitti. Okul dışından ortaokul ve liseyi bitirdi. Üçü kız beş çocuk babası. Tahsil yapamadığına ömür boyu hayıflanılan Derviş, bu yüzden çocuklarının hepsine tahsil imkânı sağladı.

Saz çalmaya ve şiir söylemeye genç yaşlarda başladı. Teknik yönden kısmen zayıf olan şiirlerinde daha ziyade adını soyadını bazen de sadece soyadını mahlâs olarak kullandı. Bir çok plak ve bir de kaset doldurdu. Plağa okumadığı ve tescil ettirmediği "*Bir Taş Attım Bahçenizde Vişneye*" adlı eser, başkaları tarafından sahiplenildi. İlk plağı ve çıkardığı ilk kitabının adı "*Seni Yaradana Kurban Olurum*" adını taşımaktadır.

HÜSEYİN ABDAL

Çamşılı eline bir hünkâr gelmiş	Çamşılı elleri senin soyundan
Bize yardım eyle Hüseyin Abdal	Bir su içem Gödüklü'nün suyundan
Gödüklü'ye gelmiş yerini bulmuş	Seni lokman erenlerin payından
Bize yardım eyle Hüseyin Abdal	Bize yardım eyle Hüseyin Abdal
Çamşılı elleri uzunca yazı	DERVİŞ ÇINAR senin sözün doludur
Bırakmadın pirim sen yalnız bizi	Gittiğin yol erenlerin yoludur

İşte huzurunda çalsam şu sazı   Hüseyin Abdal erenlerin piridir
Bize yardım eyle Hüseyin Abdal   Bize yardım eyle Hüseyin Abdal

SENİ YARADANA KURBAN OLURUM

Seni yaradana kurban olurum   Kesildi sularım akmaz pınarım
Ben bu derdi çeke çeke ölürüm   Yar başımdan eksik olmaz dumanım
Annen baban seni bana verseler   Lokman hekimlerden derman ararım
Yedi yıl kapında köle olurum   Derdimin dermanı sensin ölürüm

Mallarımı sakla yad ele verme   ÇINAR ağacıyım kırdın dalımı
Duysan ki ölüyüm başıma gelme   Kayıp ettim gören var mı yarım
Gurbete gitmeye kurtuldum deme   Eğer bir yabancı tutsa elini
Cehenneme gitsen seni bulurum   Yağlı kurşun ile onu vururum

EHLİSOYDAN: (XX. yüzyıl) Hakkında bilinenler çok az. Asıl ismi Hüseyin Hilmi Ehlisoydan. Çakırağa köyünde doğdu. Süleyman'ın oğlu. Civarda *Paşa* adıyla tanındı. Soyadını değiştirip kendisine Akbulut'u aldığı söyleniyor. 1970'li yıllarda işçi olarak Avusturya'ya gitti. 1990'lı yıllarda öldü. Şiir tekniği sağlam olan âşığımız şairlerinde *Ehlisoydan* mahlâsını kullandı. *Çamşeyh Çeşmesi* adında bir kitabı yayımlandı (1960).

ÇAMŞEYH ÇEŞMESİ

Çamşih köyleri nasıl dersiniz   Söğüdü kavağı yeşillik çoktur
Sıralı Döldürler dağları âlâ   Emsaline benzer bir daha yoktur
Kısmet olup gitsen sen onu görsen   Dünyaya ün salan ozanı çoktur
Özdür arazisi toprağı âlâ   Münever asilden cedleri âlâ

İnsanı konuşkan sohbet açarlar   Evleri tertemiz değer Paris'i
Parayı sevmeyenler sanki saçarlar   Çamşih'a yaraşmaz sözün eğrisi
Serleri çok hoştur içki içerler   Güzeline benzer yoktur doğrusu
İçtikleri kaçak rakısı âlâ   Mevlâm öz yaratmış güzeli âlâ

Her tarla boyunda çeşmeler akar
 Çayırılık çimenlik gül gibi kokar
 O zatlar mihmana çok iyi bakar
 Muhabbet şakası sözleri âlâ

EHLİSOYDAN Çamşır elini söyler
 Sözümde yalan yok efendi beyler
 Şimdi harap oldu o güzel köyler
 Döldür'ün önünde köyleri âlâ

DOSTLAR

Arz eyledim geldim size
 Gördüm dostları dostları
 Güler yüzle baktı bize
 Gördüm dostları dostları

Hak aşkı gezdiren bizi
 Temizdir mülminin özü
 Hece ayet söyler ağzı
 Gördüm dostları dostları

Derindir içimde derdim
 Şükür ki sizleri gördüm
 Hak etti bizlere yardım
 Gördüm dostları dostları

EHLİSOYDAN'ım yolumda
 Uzak gezerim mel'unda
 Birçok mihmanlar yanımda
 Gördüm dostları dostları

ELİF ANA / ELİF EDNA (XX. yüzyıl) Gürpınar (Çamoğa) köyünde doğdu. Sultan Yalıncağ Ocağına bağlı idi. Çakırağa köyüne gelin gitti. Bu evlilikten Ali ve Safiye adlarında iki çocuğu oldu. Kızını Yağıbasan köyüne gelin verdi. Oğlu Ali İstanbul'a çalışmaya gitti. Senelerce evlat hasretiyle yaşadı. 1940'lı yıllarda vefat ettiği sanılıyor. Mezarı da Çakırağa'dadır. Çevresinde ufak tefek ve ince olduğu için *Küçük Elo* olarak tanındı. Dede kızı olduğundan "*Elif Ana*" lakabıyla da anıldı. Pek çok koşma ve destanı olmasına rağmen bunlar, ele geçirilemedi. Okur-yazar olmayan ve irticalen rahatlıkla şiir söyleyebilen Elif'in ustası yoktu.

GELSENE

-Oğluna-

Yıllar önce sahibimi yitirdim
 N'olur hayırsızım eve gelsene
 Gözyaşımın viranemde oturdum
 N'olur hayırsızım eve gelsene

Bekler oldum bir virane taşını
 Gözümden akıttım kanlı yaşımı
 Aralarda koydum yetim başımı
 N'olur hayırsızım eve gelsene

Felek bana vermiş derdi mihneti
 Namus'olan evlat bilir kıymeti
 Nice bir beklersin sen bu gurbeti
 N'olur hayırsızım eve gelsene

SULTAN YALINCAK

Sultan Yalıncağ'a baskın mı geldi	Cüherliğe motorize kurdular
Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ	Ateş atıp baştakini vurdular
Lâleler sümbüller boynunu eğdi	Çamşihî'na malumatı verdiler
Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ	Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ

Yüklediler yükün çektiler dağa	Seherin vaktinde uykuya daldı
Perişanlık düştü hastaya sağa	Kâfir nokta döküp mahşere oldu
Bir telgraf çekem Alişan Beğ'e	Sabi sübyanların ortada kaldı
Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ	Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ

Aziz Efend'evi çeşmenin başı	ELİF EDNA divanına durunca
Gözümden akıttım kan ile yaşı	Dideler kan ağlar seni görünce
Perişan eyledin kavim kardaşı	Sene gelip vakit tamam olunca
Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ	Uyumuşsun uyan Sultan Yalıncağ

ERTEKİN (1929-) Başören köyünde doğdu. Esef'le İslim Hanım'ın oğlu. İlkokulu okuduktan sonra ortaokula gittiye de hastalandığından tahsilini yarıda bıraktı. Annesinin ölümü üzerine, babası ikinci defa evlendi. Ailesi, yokluk sebebiyle hastalığını bir türlü tedavi ettiremedi ve Ali sonunda iki gözünü de kaybetti. Çok geçmeden babası da vefat edince, üvey annesi evi terk etti ve Ali böylelikle, kendisini tam anlamıyla çileli bir hayatın içine buldu. Otuz yaşlarındaiken bu defa cüzama yakalandı. Uzun süre İstanbul'da, yirmi sene kadar da Elazığ'da ruh ve sinir hastalıklarından dolayı tedavi gördü. Ancak, çektiği bunca

çileye rağmen hayata küsmemiş, neşesinden bir şey kaybetmemiştir. Halen yakınları ve konu-komşunun yardımlarıyla yaşamakta.

İçinde bulunduğu acılı hayat, şiire yönelmesine sebep oldu. Şiir tekniği oldukça iyi. Şiire ve saza küçük yaşlarda başladı. Başta dert ve kader olmak üzere hemen her konuda şiir yazdı. Şiirlerinde Ertekin mahlâsını kullanmakta. Hakkında iki kitap yayımlandı.

FELEK

Felek bana bir ok vurdu	Gözyaşımı eyleyemem
Kırdı belimi belimi	Figan edip ağlayamam
Bilmem bana düşman m'oldu	Dertlerimi söyleyemem
Çekmez elini elini	Tutar dilimi dilimi

Yüreğimde yaram çoktur	Dert elinden yandı canım
Bu vurduğün zehir oktur	Yaralardan akar kanım
Merhamet insafın yoktur	Sakatlandım perişanım
Görmez halimi halimi	Vermez ölümü ölümü

ERTEKİN der nasıl edem
Kanlı yaşlar doldu didem
Gözüm görmez nere gidem
Göster yolumu yolumu

BEN OLDUM

Derdim çoktur dostlar beni kınaman	Benim için yaratılmış dert çile
Mansur gibi darda kalan ben oldum	Kimse bilmez neler çeker bu sine
Duman çöktü gözlerime göremem	Ömrüm geçer bütün ahüzar ile
Tipi boran karda kalan ben oldum	Bülbül gibi zarda kalan ben oldum

ERTEKİN'im çile akan pınarım
Kışın akar Ağustosta donarım

Ah çektikçe ateş saçar buharım
Kerem gibi narda kalan ben oldum

FEYZULLAH ÇINAR (1937-1983) Gürpınar köyünde doğdu. Ali Haydar ve Altun'un oğlu. İki kere evlendi, biri kız olmak üzere dört çocuğu oldu. Ankara Büyükşehir Belediyesinde işçi iken, Kurtuluş Parkında geçirdiği kalp krizi sonucu öldü. İlkokulda iken saza başladı ve bu alanda oldukça ilerleme kaydetti. Geçimini saz ve deyiş söyleyerek sağlamayı düşündü. Genç yaşlarda, önce İstanbul, sonra Ankara'ya gitti. 1960'ta "Fazilet" adında ilk plâğını doldurdu. Toplam dört adet uzunçalar, altmış kadar kırk beşlik plâk ve kırktan fazla kaset doldurdu. 1968'de Prof. Melikoff ile Fransa'ya ve diğer Avrupa ülkelerine gitti. Onunla birlikte müzik ve Alevilikte Ayin-i cem konularında konferans ve konserler verdi. Daha ziyade Pir Sultan, Hatayî, Kazak Abdal ve Seyranî gibi âşıklardan usta malı deyişler okuyan Çınar'ın, şiirleri, sayıca az olup teknik yönden zayıftır. Şiirlerinde mahlâs olarak adımı kullandı.

DÖRT BÜYÜK

Şu dünyada en kuvvetli dört büyük	Komşunun yaptı(ğ)ına ne güzel deme
Akıl fikir ilim bir de çalışmak	Sen aynı insansın ona imrenme
Yer yüzünde her kuvvetin sahibi	Yapılan işleri keramet sanma
Akıl fikir ilim bir de çalışmak	Akıl fikir ilim bir de çalışmak

Atom denen kuvvet bir maden idi	Yıllar yılı işte budur feryadım
Topraklar altında hep yatar idi	Dostların dilinde söylenir adım
Bunu atom diye kim icat etti	FEYZULLAH'ım dört esasa bağlandım
Akıl fikir ilim bir de çalışmak	Akıl fikir ilim bir de çalışmak

LANET

Bozuk düzen devam etsin	Vatanda kalmadı dirlik
Diyen bensem bana lanet	Olmaz olsun böyle birlik
Gay-ı meşru milyonları	İpek kumaş rugan terlik
Yiyen bensem bana lanet	Giyen bensem bana lanet
Yiyen sensen sana lanet	Giyen sensen sana lanet

Vatan çiftliğim diyerek	Ne söylesem azdır sana
Fakir halkı çiğneyerek	Çün değilsin halktan yana
Viski içip et yiyerek	Burjuvalar kervanına
Doyan bensem bana lanet	Uyan bensem bana lanet
Doyan sensen sana lanet	Uyan sensen sana lanet

FEYZULLAH'ın dolmaz kabı

Çıktı hazinenin dibi

Memleketi soğan gibi

Soyan bensem bana lanet

Soyan sensen sana lanet

HASAN ŞAHİN: Günümüz âşıklarından. Gürpınar'da doğdu. Öğretmenlik yaptı. Şiir tekniği kuvvetli olan âşığımız şiiirlerinde, adını ve soyadını mahlâs olarak kullandı.

BİZİM KÖYLER

Çamşılı köyleri sıra sıralı	Gözümün önünde çeşme başları
Şu Döldür dağları karlı boralı	Uzaktan oynasır yarin kaşları
Ne kadar gülsem de yürek yaralı	Sadık olmasa da gizli aşkları
Gurbet bana ben gurbete uymadım	İçim söyler ben köyüme doymadım

Çıksam Fatmana'ya görülür köyler	Vardım Gödüklü'ye yeller ne güzel
Oturur burada ağalar beyler	Çevre al al olmuş güller ne güzel
Uzakta çobanlar türküler söyler	Şirince konuşan diller ne güzel
Türkü bana ben türküye doymadım	Yayla bana ben yaylaya doymadım

Gürpınar köyünde otur saz eyle

Atanın yurdunda bir niyaz eyle

HASAN ŞAHİN tatlı tatlı söz eyle

Köyüm bana ben köyüme doymadım

HASAN YALÇIN: (1943-) Gölveren köyünde doğdu. Battal Babo'nun oğlu. Çocukluğu köyünde geçti. On yedi yaşında evlendi ve gurbete çıktı. Dört çocuk babası. Şiirlerinde *Hasan* mahlâsmı kullandı. Saz çalmasını bilmemekte.

SÖYLEMESEM DE

Sırrım açmak için eli yolundan
Eğleşem gülerler eğlemesem de
Gücüm yettiğince kendi dilimce
Söylesem gülerler söylemesem de

Hep yarım bıraktım bütün işimi
Bilmem nerelere vuram başımı
Çileler bırakmaz oldu peşimi
Ağlasam gülerler ağlamasam da

Bir türlü bilmedi yâr ahvalimi
Gelip de sormadı bir gün hâlîmi
Saçlarıyla ayağımı elimi
Bağlasam gülerler bağlamasam da

HASAN'ım hayatta naçar olmuşum
Dosttan düşmanımdan kaçır olmuşum
Derdimi herkese açar olmuşum
Söylesem gülerler söylemesem de

SEVDİĞİM

Bu öyle bir çile ki
Çek çek bitmez sevdiğim
Yâra açmış yüreğime
Acı gitmez sevdiğim

Ne sen bunu bana sor
Ne de gelip hâlîm gör
Çektiğimin hepsi de bir
Çile bitmez sevdiğim

Acıma sen hâlîne
Kader çıkmış yoluna
Gülmek nasıl kelime
Dile gelmez sevdiğim

HASAN kalmış biçare
Derde düştüm ne çare
Dertlerime bir çare
Kimse bilmez sevdiğim

HAŞİM KARABABA: (1937-) Şahin köyünde doğdu. Âşık Battal Karababa ve Şakire'nin oğlu. Çocukluğu ve gençliği köyünde geçti. Askerlik hizmetinden sonra işçi olarak Divriği Demir-Çelik madenlerine girdi. İki sene çalıştıktan sonra 1968 yılında Almanya'ya gitti. Almanya'ya gittikten sonra Çamşılı ile ilişkisi kesildi. Ancak son birkaç sene Ankara'ya gelip dört-beş ay kalmakta ve yakınlarıyla hasretlik gidermekte. Saz çalmayan âşığımız şiirlerinde genellikle mâhlas olarak adını kullanmakta. Şiirlerini topladığı bir kitabı var.

MERHABA

Çoktan beri gidemedim köyüme	Ağustosla kalır Döldür'ün karı
Göçen göçmüş duranlara merhaba	Çobanın önünde otlar sürü
Hasret kaldım akrabama soyuma	Kimisinin vardır kaymağı balı
Ölen öldü kalanlara marhaba	Tatlı tatlı yiyenlere merhaba

Çamşılı ovası bir şirin yazı	HAŞİM KARABABA Çamşılı köyünde
Gayet güzel olur gelini kızı	Oynar idim bayramlarda düğünde
Ozanları çoktur çalarlar sazi	Giden gitmiş baykuş öter yurdunda
Delisine dolusuna merhaba	Orda mesken tutanlara merhaba

HATİCE MİHRAP : Yüzyılımızın başlarında Divriği'nin Başören köyünde doğmuştur. Çok güzel olduğu için köy gençlerinin sık sık rahatsız etmeleri dolayısıyla babası zorla Mahmut Kâhya ile evlendirmiştir. Ne var ki ertesi gün Hatice tekrar babasının evine dönmüştür. Aradan bir yıl geçmeden 16-17 yaşlarındayken seferberlik zamanında vefat etmiştir. Şiirlerinde Hatice Mihrap mahlâsım kullanan Hatice'nin herhangi bir ustası yoktur.

Sabahtan Şahımın nuru doğuyor	Hak'tan dergâhına yazımı yazsa
Doğmaz ise yarelerim sağılmaz	Gönlüm de pirini arasa gezse
Derdimin dermanın Hak'tan isterim	Şah-ı Menrdan Ali hâlimi sorsa
Vermez ise yarelerim sağılmaz	Sormaz ise yarelerim sağılmaz

Cehenneme girsem yakar nar beni	On'ki İmamlara niyaz bend oldum
Hacı Bektaş Veli gönlüm sultanı	Ali'yi görünce kül oldum yandım

Çağırınca yetişesin Ya Ali   Kırkların ceminde irfane girdim
Görmez ise yarelerim sağılmaz   Girmez ise yarelerim sağılmaz

HATİCE MİHRAB'ın pire niyazı
Hak da kabul ede dergâha bizi
Ali'nin alnında zühre yıldızı
Doğmaz ise yarelerim sağılmaz

HÜSEYİN ABDAL: XVII. yüzyılda yaşadı. Hacı Bektaş dergâhının 4. post sahibi Kara Halil Baba'nın oğlu. Divriği'nin Güvenkaya köyünde dergâhını açmış, orada yaşamıştır. 1996'da ona gönülden bağlı Çamşılılar tarafından tekkesindeki mezarından çıkarılarak hanımının naşı ile birlikte Döldür dağındaki Gödüklü bölgesine defnedildi. Burada ayrıca, Hüseyin Abdal adına cem evi yapıldı. Elimizde sadece bir şiiri bulunmakta. Bunun yanında Çamşılı'nın yaşlıları aşağıda Muhlisî adına kaydettiğimiz şiirin Hüseyin Abdal'a ait olduğunu söylemekte ve son dördürlükteki ilk mısranın "*Haydar Hüseyin'im içtim bir dolu*" şeklinde olduğunu beyan etmekte.

GEREKTİR

Sekiz uçmak kapısında seyret cennet şehrini
Pirsizin piri şeytandır durma yalancının darına

Kul ol kulluk kapısına yazıla defterine
Kul gulama gulam kula bağlı olsa gerektir

Hüseyinler kapısında her eriyle abdal ol
Sen abdala abdal sana bağlı olsa gerektir

Ey HÜSEYİN abdal ol da Hak yoluna kaza kıl
Enelhakk'ı rehber bil insan kul olsa gerektir

HÜSEYİN GAZİ METİN (1941-) Şahin köyünde doğdu. Mahmut ve Hatice'nin sekiz çocuğundan biri. İlkokulu köyünde okudu. Ortaokula gittiysede başındaki yara yüzünden ikinci sınıftan ayrılmak mecburiyetinde kaldı. Köyde çobanlık ve reñçerlik yaptı. Bir ara halasının oğlu Feyzullah Çınar'la İstanbul'da hamallık yaptı. Askerlik sonrası Divriği maden işletmelerine işçi olarak girdi. Sendika işleriyle meşgul oldu ve bu alanda üst konumlara kadar yükseldi. 25 yıl çalıştıktan sonra emekli oldu. Evli ve dört çocuk babası. Saza ve âşıklığa yönelmesinde Battal Karababa, Ali Metin, Mehmet Ali Karababa, Mahmut Erdal ve Feyzullah Çınar'ın büyük oranda etkileri oldu. Genellikle sosyal konularda şiir yazdı. Şiirlerinde Çoğu defa *Gazi Metin*, bazen de *Hüseyin Gazi* yahut *Metin* mahlâslarını kullandı. Beş kaset ve ondan fazla plâk doldurdu. Divriği âşıklarını ve Alevilik inancını ihtiva eden *Alevilik'te Cem* adlı bir kitabı vardır.

DARILMA CANIM DARILMA

Yalan dünya benim deyi	Kurt koyuna komşu oldu
Kurulma canım kurulma	Baş köşede yerin aldı
Kayıp oldu emmi dayı	Oturacak yer mi kaldı
Darlıma canım darılma	Görülme canım görülme

İyilik gitmez hoşuna	Alırsan nasihat sana
Kendini yorma boşuna	Belki deli dersin bana
Düşme kaçanın peşine	Dost deyip de her insana
Yorulma canım yorulma	Sarılma canım sarılma

Dikkat eyle gelme tuşa	GAZİ METİN sazın çalar
Kafanı vururlar tuşa	Arif olan sözden alır
Gafil düşüp bir kalleşe	Herkes sığarını bulur
Vurulma canım vurulma	Kırılma canım kırılma

VAY GARİP ANAM

Dokuz ay karnında gezdirdin ana	Beşiğimle tarla tarla dolaştın
Nice zahmet ile geldim bu güne	Usanmadan gece gündüz çalıştın
Malın canın kurban ederdin bana	Yavrularım diye ne hâle düştün
Başa bir hâl gelse vay garip anam	Ne olur biraz da uy garip anam

Kendin telef gezdin bize giyirdin	Yavrularım diye belini büktün
Aç susuz yattın da bizi doyurdun	Saçını ağarttın dişini döktün
Azrail'e karşı koydun kayırdın	Ayrılık gelince hemen de çöktün
Çelikten yapılmış yay garip anam	Olanca emeği zay garip anam

Seni tanıır Çukurören yaylası	HÜSEYİN GAZİ'yim anam Hatice
Kulağında durur anamın sesi	Analar üstündür yüceden yüce
Anam göçtü harap oldu hanesi	Sırtıma alsam da götürsem Hac'ca
Bize zindan oldu köy garip anam	Ödenmez emeğin hey garip anam

HÜSEYİN (1908-1953) Asıl adı Hüseyin Karababa. Çevresinde Girgey Hüseyin olarak tanındı. Dişbudak köyünde doğdu. Pengöğiller sülalesinden. Hasan'la İnci Hanım'ın oğlu. Üç yaşında iken babasını kaybetti. Annesi ikinci evliliğini yapıp başka bir köye gitti ve orada bir erkek çocuk doğurduktan sonra vefat etti. Hüseyin'i amcası Ali büyüttü. Harhangi bir tahsil görmedi. Hüseyin, on sekiz yaşında Mamoğa köyünden Hüseyin Kâhya'nın Tamam adlı kızıyla evlendi. Arıcılıkla uğraştı. Büyük oğlu Hasan'ın Kore'ye gitmesi kendisini ve hanımı Tamam'ı üzüntüye boğdu. Çok saf biri idi. Hatta bu konuda hakkında pek çok hikâye anlatılır. Hatta etrafa Hasan'ın Kore'de öldüğü haberi yayıldı. Bu acıya Tamam Hanım daha fazla dayanamadı ve kırk dört yaşında vefat etti. Cenazesinin kaldırılacağı gün köye oğlunun iki mektubu geldi. Mektuplar okunmadan kefene sarılıp cenazeyle birlikte mezara konuldu. Bütün bunlar Hüseyin'i güçsüz bıraktı. Köyünde vefat etti.

Âşık Hüseyin, saz çalmaya küçük yaşlarda başladı. Dayısı olan Hüseyin, annesi ve babasını kaybettikten sonra, kendisini avutması için bir saz aldı. Sesi güzeldi. O da zamanla iyi saz çalmada ustalaştı ve zamanla şiir söylemeye başladı. Genellikle olaylar ve inancı üzerine şiir söyledi. Şiirleri kendisi tarafından bir deftere kaydedilmişse de bu defter zamanla kayboldu. Bugün, on beş kadar şiiri biliniyor. Şiirlerinde mahlâs olarak adını kullandı. Ancak bazı şiirlerinde mahlâsa yer vermedi.

ÇAMŞIHI'NDAN ÇIKTIM

Çamşihî'ndan çıktım kapına geldim	Abdal Musa, Balım Sultan gelirler
Hacı Bektaş dergâhına varınca	Hüseyin Abdal'la birlik olurlar
Uzağında değil yakına geldim	Bizleri de arasına alırlar
Hacı Bektaş dergâhına varınca	Hacı Bektaş dergâhına varınca

Oniki İmam'ın sürdük izini	Oniki hizmetin birini aldık
Bir olduk cemlerde gördük yüzünü	Erler evliyalar sırrına erdik
Pir Sultan, Veysel'le çaldık sazını	Gönül Hakk'a verdik derine daldık
Hacı Bektaş dergâhına varınca	Hacı Bektaş dergâhına varınca

Âşık HÜSEYİN'im yüzüm sürseydim
 Varip huzurunda dara dursaydım
 Beni Yaradan'a varıp sorsaydım
 Hacı Bektaş dergâhına varınca

ÇARIK

Yeni diktim hevesliyim	Yüzdük seni biz bir tenden
Ayağımı sıkma çarık	Çok sıkarsın aslın gönden
Hele güle güle giyim	Başka yok ayrılmam senden
Ayağımı sıkma çarık	Ayağımı sıkma çarık

İslamıştım uzamıştın	Sırrımınla dikilirsin
Daha sıkmam söz demiştin	Eskir eskir sökülürsün
Ne çabuk gözden düştün	Kuru günde bükülürsün
Ayağımı sıkma çarık	Ayağımı sıkma çarık

Yırtılınca çitenirsin	Bıktır HÜSEYİN'i bıktır
Fakirleri iy'tanırısın	Atsam seni başka yoktur
Sen kendini ne sanırısın	Sıktır babam hele sıktır
Ayağımı sıkma çarık	Ayağımı sıkma çarık

İLYAS YILDIRIM: (1925?-) Kaygisiz köyünde doğdu. Halen İstanbul Avcılar'da yaşamakta. Alevi dedesi olup cenaze kaldırmakta, cemlere iştirak etmekte. İki yüzden fazla şiiri yazdı. Şiirlerini sazı eşliğinde söyleyen İlyas Yıldırım, mahlâs olarak adını ve *Fakir İlyas* mahlâsını kullandı.

MUHAMMED

Allah'a muhabbet seninle olur
 Allah'ın resulü nuru Muhammed
 Seni bilmeyenler şefa(at)sız kalır
 Allah'ın resulü nuru Muhammed

Kur'an'da bildirdin Allah'ın için
 Yüz yirmi dört bin nebinin başın
 Tanrının aslanı Ali kardaşın
 Allah'ın resulü nuru Muhammed

Hazreti Fatıma kendi özünde
 Elinde Zülfikar Ali sözünde
 Hasan ile Hüseyin iki dizinde
 Allah'ın resulü nuru Muhammed

Yüce Hakk'ın ayetini bildirdin
 Muhabbetle gönülleri doldurdun
 Aşkını verip İLYAS kulu yazdırdın
 Allah'ın resulü nuru Muhammed

EHLİBEYTİ SEVMEDİK

Varsıp kurbanını Kâbe'de kesen
 Safa'yla Arafat tepesini gezen
 Şeytanın başını taş ile ezen
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

Zekat ile fitreni ayırsan
 Nice kurban kesip açlar doyursan
 Hem de fakir fukarayı kayırsan
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

Peygamber resulün kabrine varsan
 Bu canın o yolda fedaya kılsan
 Bütün vücudunu nur ile görsen
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

Beş vakit namazı eksiksiz kılsan
 Otuz gün orucun tamamını tutsan
 Kabe'de mescitte bir imam olsan
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

Okusan Kur'an'ı ezbere alsan
 Evliya enbiya sırrına dolsan
 Kâbe'de mescitte bir mihman olsan
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

Camileri yapıp paralar döksen
 Köprüler yaptırıp çok zahmet çeksen
 Annene babana çok hizmet etsen
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

FAKİR İLYAS daim ehlibeyt bilir
 Ehlibeyt için gözde yaşların siler
 Şefa'at muhammed Mustafa gelir
 Çare yoktur ehlibeyti sevmedik

(sevmedik: sevmedikçe)

KARABABA (BATTAL) (1893?-1953) Şahin köyünde doğdu. Hakkında bilinenler çok az. Divriği, Kangal, Malatya, Arguvan ve Akçadağ'da dedelik yaptı. Yedi oğlu vardır. Bunlardan Mehmet Ali, Haşim ve Hacı İbrahim Karababa da saz çalıp şiir söyleyebilen âşıklardır. Çevresinde iz bırakmış bir âşıktır. Bedenen iri cüsseli, ahlaken iyi huylu, yardımsever ve hiçbir zaman lokmayı tek başına yemeyen biri imiş. Evinin, köyüne gelen dilenci ve yoksulların konakladığı yegane yer olduğu anlatılır.

VERSEN OLMAZ MI?

İlâhî Ya Rabb'im sığındım sana?	Hayır yoktur bu milletin özünde
Bir hayırlı rahmet versen olmaz mı?	Hayır yoktur gelininde kızında
Bilirim darıldın münkir kuluna	Yalan yoktur billâh benim sözümde
Bir hayırlı rahmet versen olmaz mı?	Bir hayırlı rahmet versen olmaz mı

Açlıkla terbiye eyleme bizi
 Bütün mahlûk azdı kahrolsun yüzü
 Elestü bezminde vermiştin sözü
 Bir hayırlı rahmet versen olmaz mı?

EFENDİ

Biri dağda biri bağda	Gel meclise topluma uy
Çok konuşma dur efendi	Ağır ol da kelâmı duy
Sonra sana deli derler	Boş kafana bir şeyler koy
Kıymetini bil efendi	Bilmediğin sor efendi
Vefasız dostlara yanma	Kömüş doyar obur doymaz
Her duyduğun söze kanma	İpeğe çul yama uymaz
Sen kendini alim sanma	Bakan körlük kulak duymaz
Elde neler var efendi	Anlaşması zor efendi

Her gün başka telden çalar	Düşünmeden sözü atma
Dertsiz başın derde salar	Topalla ileri gitme
Bazı insan hayvan olur	Deli ile sohbet etme
Uzat yesin pür efendi	Başın derde kor efendi

KARABABA budur hâli

Meyve vermez kara çalı

Arıyorsan doğru yolu

İlme kafa yor efendi

KARABABA: Asıl adı Hacı İbrahim Karababa. Âşık Battal Karababa'nın oğlu. Dişbudak köyünde doğdu. İlkokulu köyünde okudu. Polis memuru olarak çalıştı. Bazı şiirlerinde Karababa mahlâsını kullandı.

İSTİYORUM BİR DÜNYA

Kandıran yok kanan yok	Vurgunu yok talan yok
Pususu yok plân yok	Yitiren yok bulan yok
Öldüren yok ölen yok	Hırsız yok çalan yok
İstiyorum bir dünya	İstiyorum bir dünya

İrkçısı yok ırkı yok	İdamı yok ölüm yok
Kazığı yok örkü yok	İşkence yok zulüm yok
Gâvur İslâm farkı yok	Yobazı yok bilim çok
İstiyorum bir dünya	İstiyorum bir dünya

KÖR BAKANLAR

Yuhlar olsun hepinize	Meydan sizin olmayacak
Atatürk'e hor bakanlar	Halifelik gelmeyecek
Çörekledi başımıza	Yanınıza kalmayacak
Çağdaşlığa kör bakanlar	Lâikliğe kör bakanlar

Sizi gidi düzenbazlar	KARABABA zulüm bize
Geri giden beynamazlar	Dünya bana cennet size
Yaksan da çalacak sazlar	Yorulmadan üsttünüze
Aydınlığa hor bakanlar	Geleceğiz kör bakanlar

M. ALİ KARABABA (1934-1995) Şahin köyünde doğdu. Âşık Battal Karababa'nın ve Şakire'nin oğlu ve dokuz çocuklu bir ailenin çocuğu. Çocukluğu ve gençliği köyünde geçti. Musa Mahmut'ın kızı Hatunkız ile evlendi. Bu evlilikten dört çocuğu oldu. Gülsüm ismindeki kızını 1993'teki Sivas katliamında yitirdi. Askerlik sonrası İstanbul'a yerleşti fakat Divriği Cürek maden işletmesinde iş bulması üzerine tekrar memleketine geldi. Uzun yıllar burada çalıştı, 1990'da emekli oldu. Ankara'ya taşındı. Almanya'da konser verdiği sırada, kalp krizi geçirdi. Aynı yıl Ankara'da ikinci defa geçirdiği kriz sonucu vefat etti. Karşıyaka Mezarlığına defnedildi.

Saza ve şiire yönelmesinde babası Battal Karababa'nın büyük oranda etkisi oldu. Çok iyi bağlama ustasıydı. Sesi oldukça gürdü. Geçimini sazdan, âşıklıktan sağladı. Sayısız konserlere katıldı İstanbul ve Ankara'da açtığı iş yerinde saz dersleri verdi. 1964'te radyoda mahallî sanatçı olarak programlar yaptı. On kadar plâk ve dört kaset doldurdu.

KARŞI

Bir name yazayım çeşmim yaşından	Ne ırakta durur ne de yakınca
Göndereyim yâre ellere karşı	Sesin aldım göremedim bakınca
Ah çektikçe duman çıkar başımdan	Ağır ağır gözyaşlarım akınca
Yaktı kül eyledi yellere karşı.	Aktı gözyaşlarım sellere karşı.

KARABABA budur feleğin işi

Daima tükenmez boranı kışı

Yükledim göçümü gidiyor başı

Çevirdim yönümü çöllere karşı.

NE HABER

Yine yolum düştü gurbet ellere	Ben gelirken bizim köyler kar idi
Aman turnam bizim elden ne haber	Ömrüm bitti gurbet elde çürüdü
Baykuş konmuş bahçemizde güllere	Bir anneyle dört de yavrum var idi
Bülbüllerin figanından ne haber.	Ev halinde hallerinden ne haber.

Döldür Dağı'nda duman kalktı mı?	KARABABA perişandır halimiz
Lâle sümbül menekşesi açtı mı?	Nere gider turnam sizin yolunuz
Yaylacılar yaylalara göçtü mü?	Sivas Divrik derler bizim elimiz
Suna boylu sevdiğimden ne haber.	Köyüm olan Çamşihî'ndan ne haber.

MAHMUT ERDAL (1938-) Şahin köyünde doğdu. Mustafa ve İnsaf'ın oğlu. Babası Kambur Hoca, annesi İso Ana olarak bilinir. Çocukluğu sefaletle geçti. On beş yaşında halasının kızı Şirin'le evlendi. Askerlik hizmetini Erzincan'ın Tercan ilçesinde yaptı. İlkokulda iken saza heves etti. Köylüsü Battal Karababa ve Ali Metin'in ustalıkla olarak saz çalmasında rolleri oldu. 1955'te Ankara'ya geldi, Muzaffer Sarısözen'le tanıştı ve onun yönettiği Yurttan sesler programına katıldı, köyüne döndü. 1963'te Ankara'ya taşındı. Ankara'da plâklar doldurdu. 1965'te Ankara Radyo evine girdi. Pek çok plâk yaptı ve gerek Anadolu'da gerekse yurt dışında pek çok konser verdi. Bir hadiseye kızdığından dolayı mesleğinin zirvesindeyken saz çalmayı bıraktı ve 25 sene saz çalmadı.

Genellikle sosyal yaralar ve buna bağlı olarak öğüt niteliğinde şiirler yazdı. Mahlâs olarak adını ve soyadını birlikte kullandı. Çamşihî yöresi ezgilerinin yayılmasında büyük oranda etkili oldu. Halen Flash TV'de *Türküler Özümüz* adlı âşıklerle ve türkülerle ilgili olarak haftalık program yapmaktadır. Sanat dönemi iki cephede ele alınabilir: Yirmi beş yaşına kadar olan ilk dönem, elli beş yaşından sonraki ikin dönem. Birinci dönemde daha ziyade aşk ve sevgi konularında şiir yazdı. İkinci dönemde ise Alevi düşüncesini, lâikliği ve sosyal yaraları yansıtan şiirler yazdı. Toplam olarak 52 adet 45'lik plâk, on beş kaset ve üç kitap çıkardı. Halk müziği repertuarına pek çok türkü kazandırdı. *Yine Dertli Dertli İniliyorsun* (1995). *Bir Ozanın Kaleminden* (1999) adlarında iki kitabını yayımladı.

ANLARSIN

Sakin bu gençliğin bakidir sanma
Yıllar ile yarışınca anlarsın
Ola ki aynaya bakıp aldanma
Yüz hatların buruşunca anlarsın

Ağrılar baş verin sızılar dizin
Sis çöker önüne puslanır gözün
İlenmeye başlar oğlun ve kızın
Eşin bile darılınca anlarsın

Geçmez kara günler gam ile çile
Elinde değil ki edesin hile
Yokuş şöyle dursun düz yolda bile
Adım başı yorulunca anlarsın

TEL İSYAN EDER

Derdimi duyarsam dertli sazıma
Ah çeker perdeler tel isyan eder
Gözyaşım göl olur kara yazıma
Taşar dalga vurur sel isyan eder

Nice yol bekledim yağmurla kardan
Hayli zaman haber gelmez o yârdan
Bir yaprak koparsan koca çınardan
İrgalanır gövde dal isyan eder

Çağırdım Mevlâ'yı muradım verse
Elimden ne gelir sağırסה körse
Leylâ'yı arayan Mecnun değilse
Gark olur kumlara çöl isyan eder

Ömründen gün çalar bugün ve yarın
Hazana dönüşür gülün gülzarın
Hilâl kaş altında göz kapakların
Günden güne kırışınca anlarsın

Elinde avcunda yok ise malın
Yad olur dostların sorulmaz hâlin
Toz toprak içinde saçın sakalın
Birbirine karışınca anlarsın

İşte MAHMUT ERDAL örnektir sana
Baki kalmış var mı bey ile ağa
Birgün kucak açıp kara toprağa
Sadık dosta sarılınca anlarsın

Yazın derdim, kâğıt kalem yeterse
Gösterin bir dertli benden beterse
Bülbül suskun kalır karga öterse
Elbet hicap duyar gül isyan eder

Açıldı sinemde onulmaz yara
Bülbül gibi düştüm figana zara
Sitemli bir name göndersem yare
Zarfın üzerinde pul isyan eder

Başım dumanlıdır doldur ver saki
Şu fani dünyada kim kalmış baki
MAHMUT ERDAL dosta varmadan ta ki
Mevtanın konduğu sal isyan eder

METİNİ: (1930-) Şahin köyünde doğdu. Hasan ve Elif'in oğlu. Asıl adı Ali Metin. İlkokulu köyünde okudu. Askere gidinceye kadar rençperlik yaptı. 1944'te evlendi, bir yıl sonra üç aylık kızı öksüz kaldı ve sonra o da öldü. Askerlik hizmetini Kadırlı'da yaptı (1950-1953). 1956'de ikinci defa evlendi ve bu evlilikten iki oğlu oldu. 1965'ten sonra İstanbul'a geldi. SSK Hastanesine hastabakıcı olarak işe girdi. 1979'da emekli oldu.

Saz çalmaya 1942'de başladı. Önceleri Yunus, Pir Sultan, Nesimî ve Viranî'den ustamalı deyişler okurken, askerlikten sonra kendi deyişlerini de söylemeye başladı. Amcası Battal Karababa kendisine hocalık etti, mahlâsını da o verdi. Almanya'da konserler verdi (1973). Ali Şih Ali metin olarak şöhret sağladı. Dede olup Alevi kültürüne ve Alevi âşıklar hakkında oldukça bilgisi vardır. Emeklilikten sonra İstanbul'da saz dersleri verdi. Otuz kadar 45'lik plâk ve 1977-1984 yıllarında on beş kaset doldurdu. Şiirlerinin bir kısmını *Pençe-i Âl-i Aba* adlı kitapta topladı.

ÇAMŞIHI ELLERİ

Arzuladım seni Çamşih elleri	Alay alay düğünlerin olurdu
Köyler harap olmuş yola bak yola	Odaların misafirle dolardı
Boz bulanık akıyordu selleri	O şenlikler kalsa sana kalırdı
Kurumuş çeşmeler çöle bak çöle	Melûl mahzun duran ele bak ele

Şahin, Çakırağa, Ağın, Gölveren	METİN'in gözleri durmadan ağlar
Çamoğa, Dişbudak ile Başören	Dumanlı dumanlı Döldürün Dağlar
Yıllardır hasretim yok mu bir gören	Dökülmüş yaprağı bozulmuş bağlar
Sazım dertli öter tele bak tele	Bülbül boyun eğmiş güle bak güle

GÜLE BENZERSİN

Sevdiğim bir tanem ne de güzelsin	Yar senin aşkınla dolup taşarken
Bahçemde açılan güle benzersin	Mecnun gibi karlı dağlar aşarken
Bağrıma bastığın garip saz gibi	Tek başıma ben gurbette yaşarken
Dertli dertli öten tele benzersin	Çağlayarak aşan sele benzersin

Geceler geçmiyor inan ki sensiz	Gözlerim yollarda beklerim seni
Bu güzel ömrüm de geçmiyor yârsız	El sözüne uydun terk ettin beni

Çok değer vermiştim çıktın hayırsız   Söz vermiştin bana gelmedin hani
Yaprağını dökmüş dala benzersin   Suları kurumuş göle benzersin

Ozan ALİ METİN sevdanı çeker
Aslı'dan Kerem'den Mecnun'dan beter
Özledim ben yarı burnumda tüter
Hayırsız insafsız ele benzersin

MUHLİSİ (1875/-1945?) Dikmeçay (Eşke) köyünde doğdu. Doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmiyor. Asıl adı Ali. Mustafa'nın oğlu. Hort oğulları sülalesinden. Geçimini sünnetçilik yaparak sağladı. Pek çok yer gezdi. 25 yaşında iken rüyasında dolu içtikten sonra şiir söylemeye başladı. Şiirlerinde kullandığı Muhlisî mahlâsım, Hacı Bektaş'taki Ahmet Cemalettin Efendi verdi. Sesi ve sazı pek iyi değildi. Çamşılı büyükleri, aşağıda kaydettiğimiz şiirin Hüseyin Abdal'a ait olduğuna inanmaktadır.

HÜSEYİN ABDAL

Bir zaman dünyaya eşkiya geldim   Bir zaman da hırka diktim dahlma
Yolsuz olanların boynunu vurdum   Kemer-best kuşandım ince belime
Diktim köşeği Kerem'e erdim   Gece gündüz yalvarırım pirime
Aslım Şemsi Sultan Kara Kesici   *Bağlantı*
Aslım Şemsi Sultan Koç Hüseyin Abdal

Denizli'den geldim tekke köyüne   Denizli'den gelir bizim aslımız
Talip mürit irşat ola sevine   Bektaş-ı Veli'ye çıkar neslimiz
Gece gündüz yalvarırım pirime   Yedinci makamdır bizim postumuz
Bağlantı   *Bağlantı*

Diktim köşeği çamı göğerttim   Haydar MUHLİSİ'den içtim bir dolu
Yetirdim bostanı hayret eyledim   Hüseyin'i sevenler sürdürdü bu yolu
Doksan dokuz vurdum yüz olsun dedim   Pirim Hünkâr Hacı Bektaş-ı Veli
Bağlantı   *Bağlantı*

NESİMİ: (1932-) Şahin köyünde doğdu. Asıl adı Nesimi Işık. Hüseyin ve Sultan'ın oğlu. Köyünde muhtarlık yaptı. Bir ara Cürek maden işletmelerinde çalıştı. Yedi çocuklu. Kışın İstanbul'da yaz mevsiminde de Şahin köyünde oturmaktadır. Şiirlerinde mahlâs olarak adını kullandı.

CÜREK

Cürek denen dört tepenin arası	Ağustos ayında yandık yakıldık
Yüzümüzden gitmez kömür karası	Nerden geldik bu işlere takıldık
Susuz kaldık bulamadık çaresi	Ölmeden de cehenneme sokulduk
Yazı kışı böyle gider Cürek'in	Yazı kışı böyle gider Cürek'in
Havayı hat gelir havadan iner	Dinlesinler NESİMİ'nin sözünü
Boşaltır madeni geriye döner	Güneş yaktı kafasını gözünü
Gözle görünür var bunda bir hüner	Karda gezer bulamadım izini
Yazı kışı böyle gider Cürek'in	Yazı kışı böyle gider Cürek'in

SADIK METİN (1944-) Şahin köyünde doğdu. Musa Mahmut ve Hatice'nin oğlu. Sekiz çocuklu ailenin en küçüğü. Çocukluğu ve gençliği köyünde geçti. Liseyi Ankara'da bitirdi. Köylüsü Mehmet Ali'nin kızı Sultan'la evlendi, bu evlilikten dört çocuğu oldu. Handan ismindeki kızını 1993'teki Sivas katliamında yitirdi. Divriği Demir-Çelik İşletmesinde 30 yıl çalıştı, 1995'te emekli oldu. Divriğispor'da futbolcu ve antrenör olarak görev aldı. Halen Ankara'da Batıkent'te yaşamaktadır.

Âşık olmasında çevresindeki sazlı-sözlü ortamın büyük oranda rolü oldu. Saz çalmadı, ancak çocukluğundan beri şiirle meşgul oldu. İki yüzden fazla şiir yazdı. Şiirin yanında en büyük merakı av oldu. Şiirlerinde adını, bazen de adını ve soyadını mahlâs olarak kullandı. Genellikle sosyal konuları işledi.

ZAMAN

Boz bulanık akan sular durulur	İnsan ne çekerse dilinden çeker
Gönül sultanının bulduğu zaman	Temelsiz bir yapı mutlaka çöker
Candan seven ne bıkar ne yorulur	Acımaz eloğlu dişini söker
Aşkın deryasına daldığı zaman	Zayıf bir yanını bildiği zaman

Boşa dememişler çok gezen bilir	İyilik nankörce tez unutulur
Arayan elbette maksudun bulur	Sırtını dön gıybetine atılır
Tane buğday ezilerek un olur	Sitemli söz ne yenir ne yutulur
Değirmenin taşı döndüğü zaman	Elbette sırası geldiği zaman

Güç varsa ayaklar yürüyecektir
Yaşlandıkça beden eriyecektir
Akıbet yok olup yürüyecektir
SADIK METİN diyor ölüğü zaman

ÜŞÜTMEYESİN

Gülümü yolladım Baydığın sana	Varsa kaldır başındaki dumanı
Gülüm çok naziktir üşütmeyesin	Geldi de geçiyor yayla zamanı
Seslensin haykıran bütün cihana	O yaylalar bu ceylanın mekânı
Gülüm alıngandı işitmeyesin	Ürkütüp ceylanı kaçırmayasın
Bir çiçek gibidir gayet naziktir	Bir garip SADIK'ım kendi hâlimde
Asma suratını ona yazıktır	Ben naçarım bir şey gelmez elimde
Küçük yaştan beri bağı eziktir	Haber bekliyorum seher yelinde
Yolunu yolsuza düşürmeyesin	Ne olur sabrımı taşırmayasın

SITKI (XIX. yüzyıl) Ovacık köyünde doğdu. Asıl adı Hasan olup şiirlerinde *Sıtkı* mahlâsını kullandı. Hakkında bilinenler çok azdır. Yaklaşık olarak kırk yaşlarında öldüğü tahmin ediliyor. Pek çok şiiri olduğu söyleniyorsa da hemen hemen hiç biri tespit edilemedi.

DÜZELTE

Bir ismi Can Baba bir ismi felek	Şu aşkın kazanı kaynayıp çoşan
Âşığa nübüvvet sadık yâr gerek	Gül yüzlü şahinde gördüm üç nişan
Dua edin kullar edelim dilek	Şu dünya eğilmiş âlem perişan
Ali gele şu cihanı düzelte	Arap gele şu cihanı düzelte

On'ikimam vardır on iki âşik	SITKI der ki cümle cihan elinde
Şahın cemalinde gördüm bir ışık	Severim Ali'yi Arap donunda
Mümin kullar mahluk ile karışık	Battal'ın pazbendi bağı kolunda
Arap gele şu cihanı düzelte	Arap gele şu cihanı düzelte

ŞAHİN (1935-) Gürpınar köyünde doğdu. Asıl adı İsmail Hakkı Şahin. İlkokulu Şahin köyünde ve Palanga İlkokulunda okuduktan sonra Yıldızeli-Pamukpınar İlköğretmen Okuluna gitti. Burayı bitirdikten sonra öğretmenlik ve Sivas'ta Çocuk Esirgeme Kurumunda müdürlük yaptı. Emekli olduktan sonra İzmir'e taşındı. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Usta derecede saz ve keman çalmakta. Şiirlerinde soyadını bazen de adını ve soyadını mahlâsı kullandı. Lâik miyim Değil miyim adlı bir şiir kitabı var.

BİZİM KÖYLER

Çamşih köyleri sıra sıralı	Gözümün önünde çeşme başları
Şu Döldür dağları karlı boralı	Uzaktan oynasır yârin kuşları
Ne kadar gülsem de yürek yaralı	Sadık olmasa da gizli aşkları
Gurbet bana ben gurbete uymadım	İçim söyler ben köyüme doymadım
Çıksam Fatmana'ya görülür köyler	Vardık Gödüklü'ye yeller ne güzel
Oturur burada ağalar beyler	Çevre al al olmuş güller ne güzel
Uzakta çobanlar türküler söyler	Şirince konuşan diller ne güzel
Türkü bana ben türküye doymadım	Yayla bana ben yaylaya doymadım

Gürpınar köyünde otur saz eyle
 Atanın yurdunda bir niyaz eyle
 HASAN ŞAHİN tatlı tatlı söz eyle
 Köyüm bana ben köyüme doymadım

DÖLDÜR DAĞLARI

Döldür dağlarında keklikler öter	Döldür'ün yolları inceden ince
Bin bir renk çiçeği burnumda tüter	Gödüklü Pınarı ne de serince
Her yiğit gönlünde bir güzel yatar	Püfür püfür acı poyraz esince
Aman dağlar yaman dağlar kar dağlar	Keklik dağlar yosun dağlar yâr dağlar

Döldür'ün baharı ne de geç gelir	Döldür'ün başını bulutlar sarmış
Arı gelir çiçek gelir güç gelir	Âşık varmış özlem varmış sır varmış
Duman gelir bulut gelir taç gelir	Hakkı Şahin burda bir turna vurmuş
Yaban dağlar zalim dağlar mor dağlar	Çiğdem dağlar nevrüz dağlar al dağlar

TAMEY (XIX-XX. yüzyıl) Divriği'nin Şahin köyünde yaşadı. Yemen Savaşının Anadolu'daki sarsıntıları Tamey Ana'yı da etkiledi, dört yavrusuyla bu yoksulluğa direnmeye çalıştı. Çocukları, dörton beş yaşlarındaki Mustafa ve Mahmut, Yemen Savaş'ına daha küçük olduklarından dolayı katılmak istemedi, zaptiyeler Mustafa'ya işkence etti, Mahmud'u da alıp götürdü. Akıbetinden bir haber alınamayan Mahmud'a Tamey Ana ağıtlar yaktı. Kocası Kamber'den de bir anlayış ve destek göremeyen Tamey Ana, tesellişi şiirlerinde buldu.

MAHMUD'A AĞIT

Bu nasıl iş idi geldi başıma	Çağırsam duyar mı uzaktır aram
Haber verin yârenime eşime	Bedel öde derler var mı ki param
Gösterin yolları düşem peşine	Acep kime gidem kimlere soram
Kanlı Yemen Mahmud'umu geri ver	Kanlı Yemen Mahmud'umu geri ver

GEZER

Yine bu sinemde bir ateş yanar	Giydirmeli felek yeşili alı
Cesette damarlar sızlar da gezer	Kuruttu bahçemde fidanı dalı
Yavrusun yitiren garip analar	Ben gibi kırılısın kanadı kolu
Çıkar da yolları gözler de gezer	Felek ava çıkmış bizlerde gezer

Soyha seferberlik çiğirim dağlar
 Bir karış bebeler potin mi bağlar
 Derde düşmüş yavru durmadan ağlar
 Ninniler bacısı sizler da gezer

Kaynakça

- Adım, *Elif Anadan Oğluna*, 1 Mart 1931.
- ASLANOĞLU, İbrahim, *Divriği Şairleri*, İstanbul, 1961.
- ASLANOĞLU, İbrahim, *Ali Ertekin*, Su, C. 4, S, 41, Temmuz 1964.
- Çamşih-Halk Kültürü Dergisi, *Yeni Şiirler Yeni Şairler*, S. 1, Ankara, Ocak 1994.
- ÇINAR, Derviş, *Seni Yaradana Kurban Olurum*, Yer ve tarih yok.
- EHLİSOYDAN, Hüseyin Hilmi, *Çamşeyh Çeşmesi*, Sivas, 1960.
- ERDAL, Mahmut, *Bir Ozanın Kaleminden*, İstanbul, 1999.
- ERDAL, Mahmut, *Yine Dertli Dertli İniliyorsun*, Ankara, 1995.
- ERTEKİN, Âşık Ali, *Çile Pınarı*, 1968.
- Halk Ozanları ile Mamak (Mamak'ta Yaşayan Halk Ozanları), Ankara, 1997.
- Halk Ozanlarının Sesi, S. 5, Aralık 1993.
- KALKAN, Emir, *XX. Yüzyıl Türk Halk Şairleri Antolojisi*, Ankara, 1991.
- KAYA, Doğan, Özel Arşiv.
- KAYA, Doğan, *Emlek Yöresindeki Âşıklık Geleneği, I. Emlek Yöresi ve Çevresi Halk Ozanları Sempozyumu Bildirileri*, Ankara, 1999.
- Kültür Bakanlığı HAGEM Arşivi, No. YB.86. 0180.
- METİN, Hüseyin Gazi, *Alevilikte Cem*, Ankara. 1997.
- ÖZEN, Halil Sami, *Divriği'nin Yağbasan Köyünde Koçkatımı ve Davarın Yüzü Şenlikleri*, Sivas Folkloru, VI (75), 4.1979.
- ÖZTELLİ, Cahit, *Bektaşî Gülleri*, İstanbul, 1973.
- YALÇIN, Ali Rıza, *Karasaban, Taşlama-Şiir-Koşma-Deyiş*, İstanbul, 1973.
- YALINCAKLI, Hasan, *Kul Himmet Üstadım*, Ankara, Tarihsiz.

(SUMMARY)

In Sivas, which is the most-second largest city in Turkey, there are some areas which call by public because of some reasons without calling by government. These areas are Emlek, Elbeyi/İlbeyi and Çamşılı. These have too many folkloric characteristics, and also they keep their own authentic properties. Each of them is famous for their âşiks.

The public of Çamşılı have belief of Alevî-Bektaşî. This area's name comes from word of "Çamşeyhi" and it has lots of villages whose names are *Azizağa, Balova, Başören, Çakırağa, Çamoğa, Dışbudak, Dikmeçay, Eyübağa, İban köyü, Karşı köy, Gölören/Gölveren, Mamoğa, Şahin*.

There are twenty-nine âşiks in Çamşılı we could find information about them. We are introducing these âşiks in this study. Some of them are *Ali Rıza, Aziz Toprak, Budala, Çamşılı, Derli Gulam, Derviş Çınar, Ehli soydan, Elif Ana / Elif Edna, Ertekin, Feyzullah Çınar, Hasan Şahin, Hasan Yalçın, Haşim Karababa, Hatice Mihrap, Hüseyin Abdal, Hüseyin Gazi Metin, Hüseyin Karababa, İlyas Yıldırım, Karababa (Battal), Karababa (Hacı İbrahim), Karababa (M. Ali), Mahmut Erdal, Metinî (Ali Metin), Muhlisî, Nesimî, Sadık Metin, Sıtkı, Şahin, Tamey Ana*.

The most evident property of Âşiks in Çamşılı is that most of them can play "saz". There is another property in their poems. It is that their poems generally have subjects of homesickness and Alevî belief.